

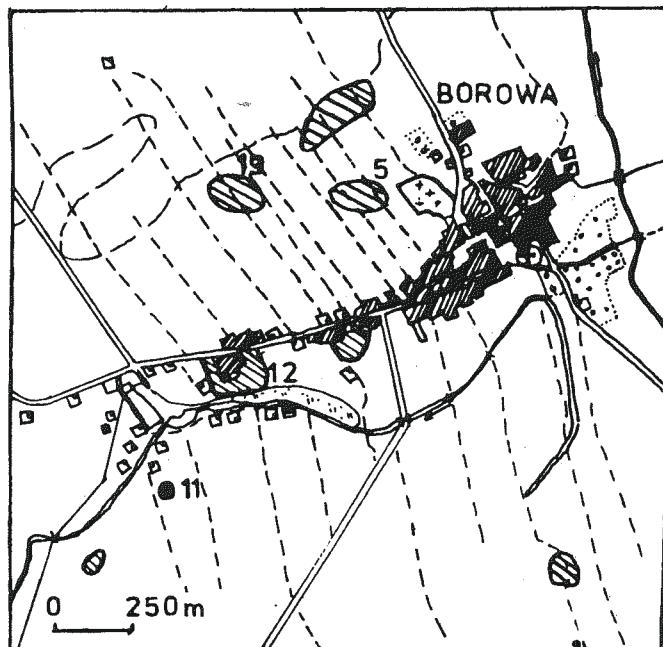
Piotr Mitura

Sprawozdanie z badań wykopaliskowych przeprowadzonych w okolicach Borowej i Mielca woj. Rzeszów w 1992 roku

W 1992 roku prowadzono z ramienia Muzeum Okręgowego w Rzeszowie badania wykopaliskowe na stanowiskach położonych w Dolinie Dolnej Wisłoki. Ich celem było wstępne rozpoznanie częściowo zniszczonych lub zagrożonych zniszczeniem stanowisk odkrytych w trakcie badań AZP.

Borowa, stanowisko 5

Stanowisko w Borowej gm. loco znajduje się na holoceńskiej¹ terasie nadzalewowej Wisłoki, w północnej części wsi, około 100 m na zachód od cmentarza (ryc. 1). Zajmuje piaszczyste wyniesienie którego centralna część została zniszczona przez piaskownię.

Ryc. 1. Borowa, woj. Rzeszów. Plan lokalizacji stanowisk
Abb. 1. Borowa, Wojewodschaft Rzeszów. Lokalisierungsplan
der Fundstellen
Рис. 1. с. Борова, Жешувского воеводства. План размещения
стоянок

Materiał zabytkowy reprezentujący grupę tarnobreską i kulturę przeworską wystąpił na powierzchni około 2,5 ha. Wykopy o łącznej powierzchni 50 m² założono na zachodnim skraju stanowiska, w niewielkiej odległości od krawędzi piaskowni, w miejscu odkrytego w trakcie badań powierzchniowych zniszczonego grobu ciałopalnego grupy tarnobreskiej.

W trakcie prowadzonych badań wyeksplorowano dwa bardzo zniszczone groby popielnicowe, występujące tuż pod warstwą orną w postaci skupisk ceramiki i przepalonych kości. Stan ich zachowania uniemożliwia odtworzenie kształtu naczyń, oraz określenie bliższej chronologii. Pozyskane z nich fragmenty ceramiki posiadają domieszkę średnioziarnistą z niewielką ilością sproszkowanej miki. Powierzchnia ich jest jasnobrązowa, gładka. Poza tym w warstwie ornej znaleziono 87 fragmentów ceramiki tej grupy, w tym 2 fragmenty z dziurkami pod krawędzią charakterystyczne dla jej III fazy rozwojowej².

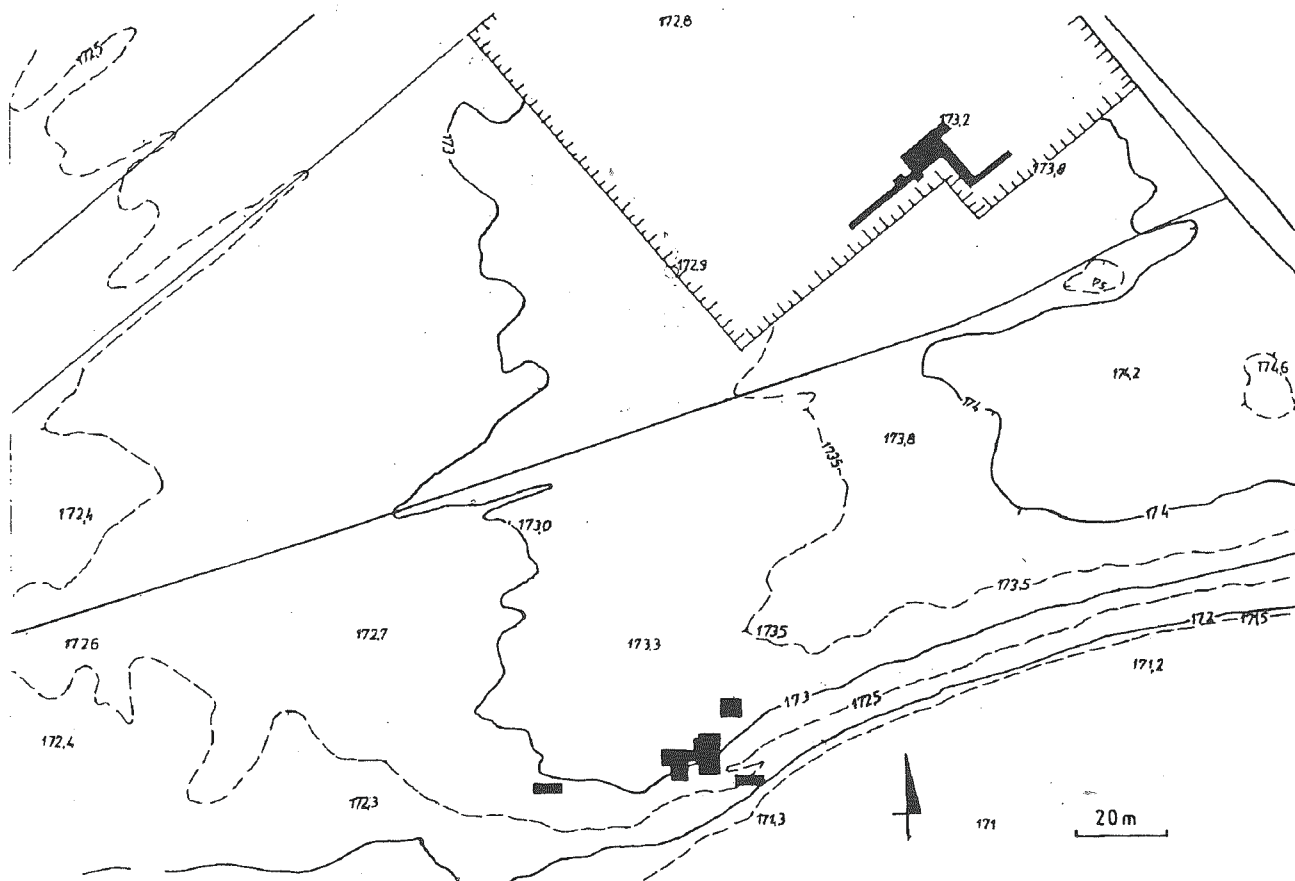
W trakcie tegorocznych badań przypuszczalnie uchwyciono zachodni skraj cmentarzyska, jego centralna i prawdopodobnie wschodnia część została zniszczona przez piaskownię.

Borowa, stanowisko 11

Zlokalizowane jest w południowo-zachodniej części wsi na niewielkim garbie bezpośrednio przylegającym do doliny bezimiennego ciek (ryc. 1). Zajmuje powierzchnię około 0,5 ha. Przeprowadzone badania mające charakter sondażowy objęły powierzchnię 20 m². Założono jeden wykop w centralnej partii stanowiska, w którym pod warstwą orną wystąpił zarys owalnej jamy o wymiarach 200 x 150 cm. Posiadała nieckowaty profil, jednolite brązowo szare wypełnienie dochodzące do 35 cm głębokości, które zawierało 24 rozdrobnione fragmenty ceramiki kultury pucharów lejkowatych.

Borowa, stanowisko 12

Położone jest w południowo zachodniej części wsi na piaszczystym wyniesieniu nad bagnistą w tym miejscu doliną bezimiennego ciek (ryc. 1). Stanowisko znajduje się

Ryc. 2. Mielec, woj. Rzeszów, stan. 16. Plan sytuacyjno-wysokościowy z zaznaczonymi wykopami

Abb. 2. Mielec, Wojewodschaft Rzeszów, Fundstelle 16. Situationshöheplan mit den markierten Ausgrabungen

Рис. 2. г. Мелец, Жешувского воеводства, стоянка № 16. Ситуативно-пространственный план с обозначенными раскопками

w terenie zabudowanym i zajmuje powierzchnię około 3 ha. Badania³ miały charakter ratowniczo-sondazowy, podjęto je po stwierdzeniu znacznego zniszczenia stanowiska przez zabudowę.

Założono trzy wykopy o łącznej powierzchni 50 m² w różnych partiach stanowiska, w miejscach największej koncentracji materiału na powierzchni. Dostarczyły one stosunkowo licznych zabytków ceramicznych występujących w warstwie ornej. Jedynie w wykopie III zlokalizowanym w centralnej części stanowiska, pod warstwą współczesnego humusu wystąpiła warstwa kulturowa o miąższości do 15 cm, bogata w rozdrobniony materiał ceramiczny. Pod nią, na głębokości 50 cm od powierzchni, wystąpił owalny zarys jamy o wymiarach 100 x 70 cm. Jej nieckowate wypełnisko dochodzące do 35 cm zawierało nieliczne fragmenty ceramiki.

Pozyskany materiał poza nielicznymi zabytkami grupy tarnobrzesckiej (tabl. I, 2, 7) reprezentuje kulturę przeworską. Dominują fragmenty naczyń garnkowatych, chropowatych (tabl. I, 3, 6, 11, 12, 15) lub nieznacznie wygładzanych (tabl. I, 10). Posiadają one brunatne powierzchnie, domieszkę tłuczni kamiennego, rzadko piasku i miki. Sporadycznie występują fragmenty naczyń czarnionych (tabl. I, 9, 13, 14), wśród których na uwagę

zasługuje misa, o słabo zaokrąglonym, wklęsłym dnie, zdobionym żeberkami (tabl. I, 8), charakterystyczna⁴ dla fazy B². Z zabytków nieceramicznych znalezionych w trakcie badań wymienić trzeba srebrny denar cesarza Comodusa.

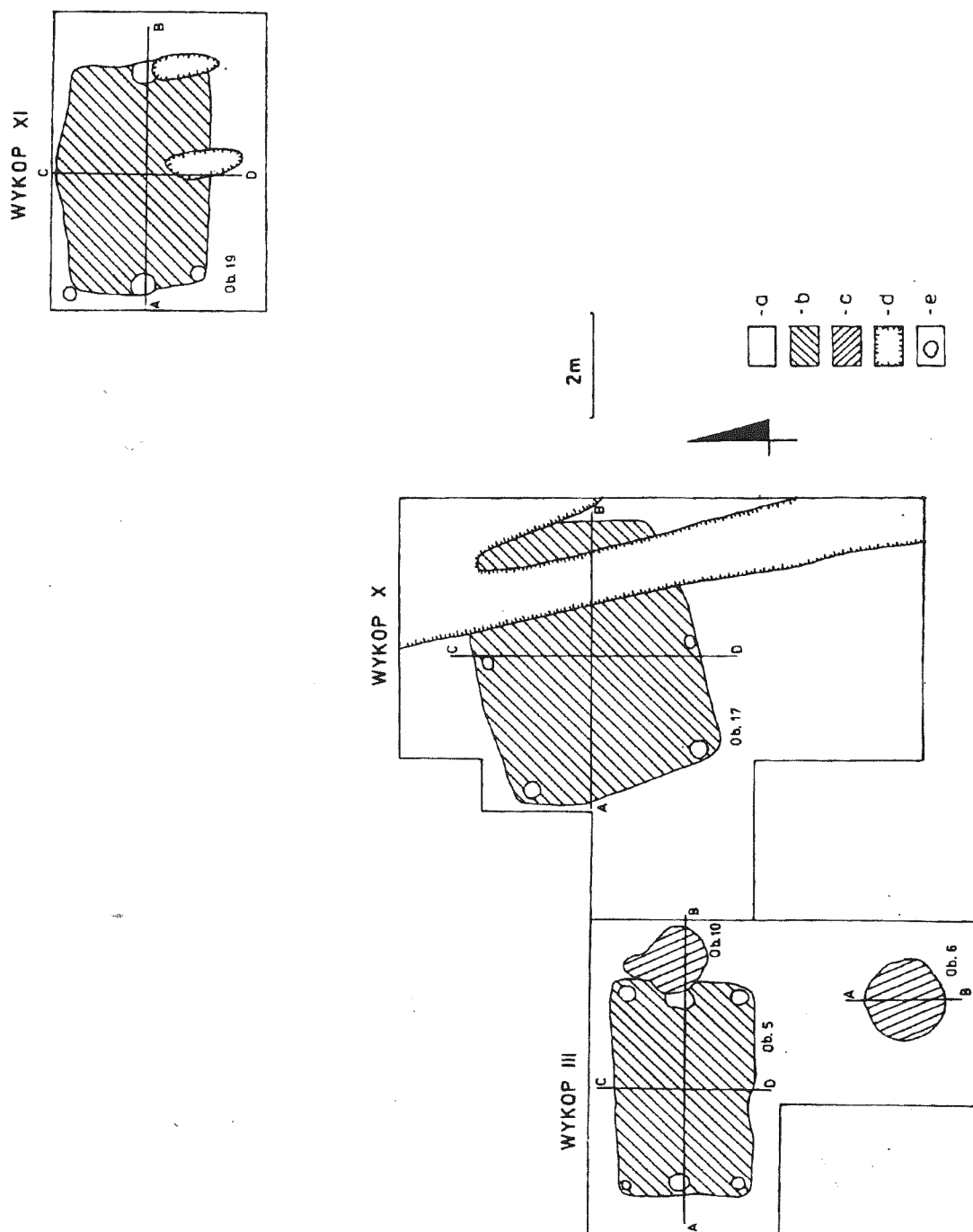
Wydobyte fragmenty poza jednym fragmentem wylewu (tabl. I, 6) charakterystycznym dla późnego okresu rzymskiego, typowe są dla wczesnego okresu wpływów rzymskich.

Borowa, stanowisko 19

Znajduje się na terenie eksploatowanego wybieżyska piasku, które ma kształt podłużnego zagłębienia ciągnącego się na linii N-S. Oddalone jest około 400 m na północny zachód od stanowiska nr 5 (ryc. 1).

Prace ratownicze rozpoczęto od wykonania planu piaskowni. W profilach której zaobserwowano zarysy 6 obiektów. W miejscach ich występowania zadokumentowano profile oraz wytyczono wykopy.

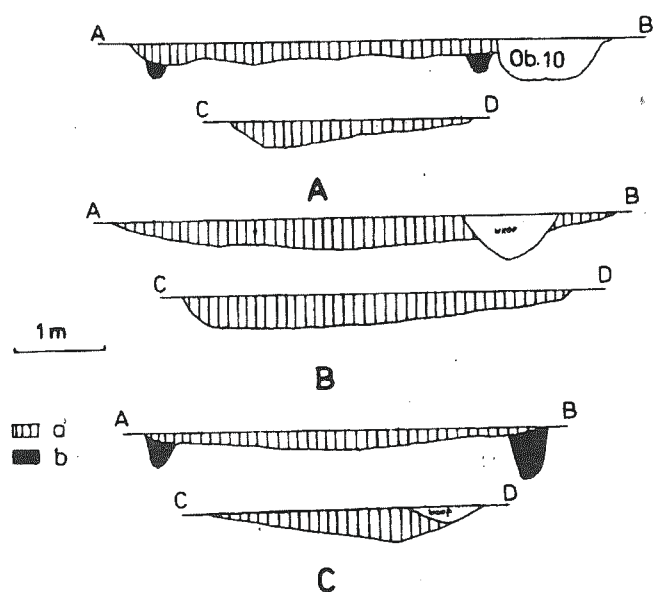
Obiekt 1/92 — zachowany częściowo, pierwotnie prawdopodobnie owalnego kształtu; o wymiarach 200 x 90 cm (część zachowana); wypełnisko szarobrunatne, dochodzące do głębokości 90 cm, zawierające nieliczne fragmenty ceramiki i polepy.

Ryc. 3. Mielec, woj. Rzeszów, stan. 16. Plan wykopów III, X, XI z zaznaczonymi obiektami: a — granice wykopów, b — obiekty kultury przeworskiej, c — obiekty średniowieczne, d — współczesne wkopy, e — dołki posłupowe

Abb. 3. Mielec, Wojewodschaft Rzeszów, Fundstelle 16. Plan der Ausgrabung III, X, XI mit den markierten Objekten: a — Ausgrabungsgrenzen, b — Objekte der Przeworsk-Kultur, c — mittelalterliche Objekte, d — gegenwärtige Eingrabungen, e — Pfahlgruben

Рис. 3. г. Мелец, Жешувского воеводства, стоянка № 16. План раскопок III, X, XI с обозначенными объектами: а — граница раскопок, б — объекты пшеворской культуры, с — средневековые объекты, д — современные раскопки, е — послестолбовые ямки

Ryc. 4. Mielec, woj. Rzeszów, stan. 16. Profile obiektów:
A — obiekt 5, B — obiekt 17, C — obiekt 19,
a — wypełnisko obiektu, b — ślady po słupach

Abb. 4. Mielec, Wojewodschaft Rzeszów, Fundstelle 16. Profile von Objekten: A — Objekt 5, B — Objekt 17, C — Objekt 19, a — Objektausfüllung, b — Pfahlspuren

Рис. 4. г. Мелец, Жешувского воеводства, стоянка № 16. Профили объектов: А — объект 5, В — объект 17, С — объект 19, а) заполнение объекта, б — следы после столбов

Obiekt 2/92 — zachowany częściowo, o wymiarach 150 x 70 cm. W nieckowatym brunatnoszarym wypełnisku dochodzącym do głębokości 50 cm, wystąpiły liczne fragmenty ceramiki, polepy i węgielki drzewne.

Obiekt 3/92 — zachowany częściowo, o wymiarach 150 x 100 prawdopodobnie owalnego kształtu. W lejowatym szarobrunatnym wypełnisku dochodzącym do 120 cm głębokości, stwierdzono liczny materiał ceramiczny, fragmenty polepy i węgli drzewnych.

Obiekt 4/92 — znajdował się w niewielkim świadku który pozostał w wybierzysku. Stan jego zachowania określić można jako szczątkowy — zachowało się jedynie jego dno, zawierające nieliczne fragmenty ceramiki.

Obiekt 5/92 — znacznie zniszczony o wymiarach 100 x 30 cm, wypełnisku jasnoszarym, w środku którego wystąpił ciemniejszy wkop, pozbawiony ceramiki, interpretowany jako ślad po słupie.

Obiekt 6/92 — jest to niewielkie owalne zaciemnienie o zachowanych wymiarach 30 x 25 cm, występujące do głębokości 40 cm. Jego kształt sugeruje że był to dół posłupowy.

Obiekt 7/92 — jedyny zachowany w całości. Znajdował się w niewielkiej odległości od obiektu 6/92. Posiadał wymiary 170 x 200 cm, owalny kształt, nieckowaty profil. Wypełnisko jego tworzył brunatny piasek z dużą ilością ceramiki, polepy i węgli drzewnych.

Materiał ruchomy uzyskany w trakcie badań reprezentuje III fazę grupy tarnobrzeskiej⁵. Większość zebranego materiału stanowią fragmenty garnków (tabl. II, 9, 11) zdobione najczęściej listwą karbowaną dołkami paznokciowymi (tabl. II, 13), guzkami (tabl. II, 8, 12), oraz dziurkami pod krawędzią (tabl. II, 2). Liczne są także fragmenty mis (tabl. II, 4, 5), wśród których na uwagę zasługuje miska z uchem (tabl. II, 1) stosunkowo nielicznie spotykana w inwentarzach tej grupy⁶. Często występują również fragmenty talerzy-placków (tabl. II, 7), oraz waz (tabl. II, 6).

Mielec, stanowisko 16

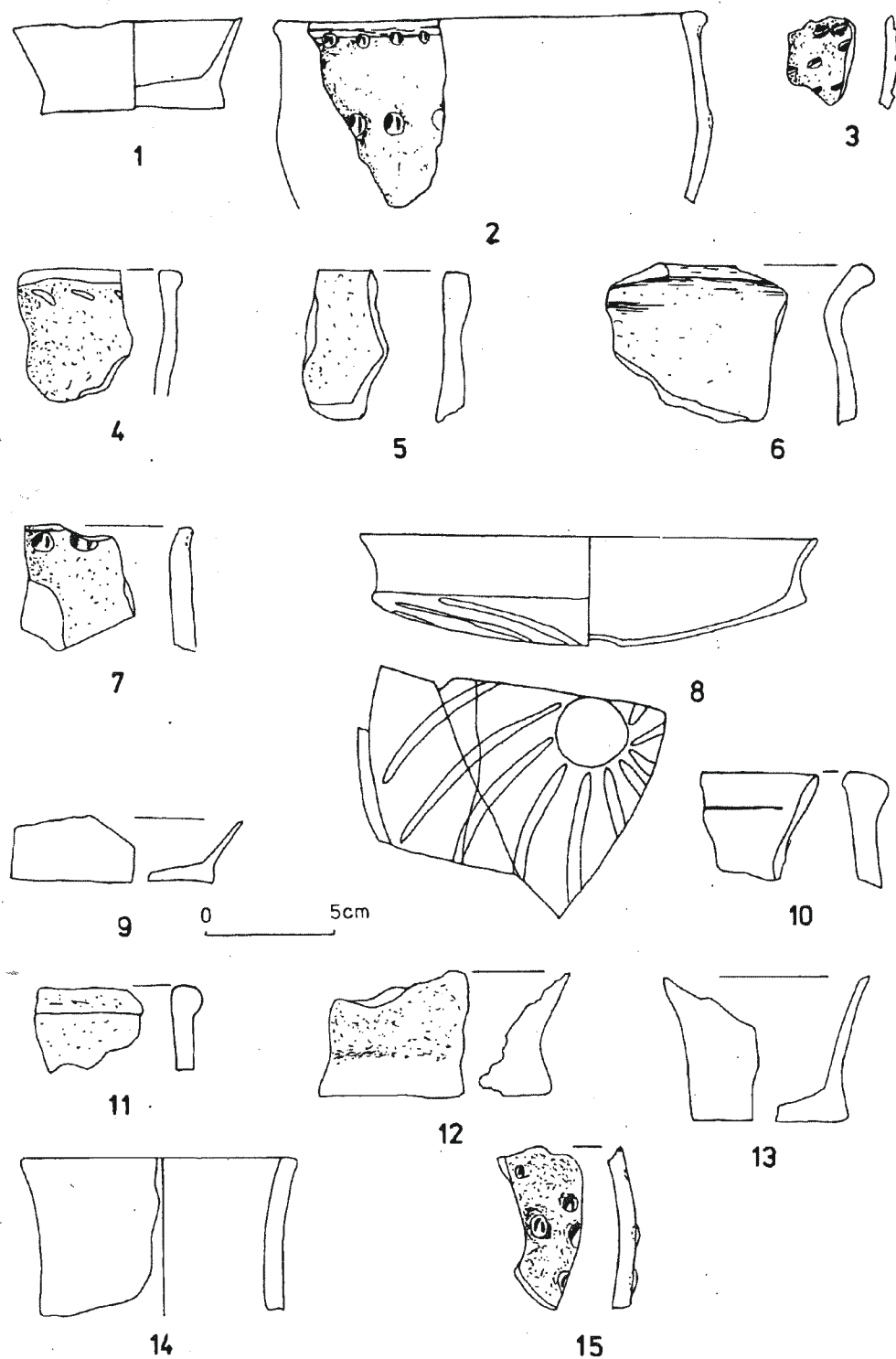
Położone jest na łagodnym stoku trasy wyższej Wisłoki, w południowym rejonie miasta, zwanym Poręby Wojsławskie. Zajmuje powierzchnię około 6 ha.

Bezpośrednią przyczyną podjęcia badań ratowniczych było zepchnięcie przez spychacz warstwy ziemi z północno-wschodniej części stanowiska. Prace te były związane z wyrównaniem terenu pod budowę osiedla mieszkaniowego. W trakcie prowadzenia badań, na polu obejmującym południowo-zachodni obszar stanowiska przeprowadzono orkę, która naruszyła stropy 15 obiektów czytelných jako ciemne plamy na tle piaszczystej gleby.

Przebadano 250 m² powierzchni (ryc. 2). Prace prowadzone były w dwóch etapach. W pierwszym założono wykopy na terenie zniwelowanym, w celu rozpoznania stopnia zniszczenia tego terenu stanowiska. Następnie otworzono wykopy w miejscach obiektów naruszonych przez orkę. Z których z uwagi na późną porę prowadzenia badań (październik) wyeksplorowano 5 (ryc. 3). Pozostałe zostały zadokumentowane i będą one przedmiotem badań w przyszłym sezonie.

Łącznie wyeksplorowano 19 obiektów, w tym 13 jam, 3 ślady po chatkach, oraz 2 dołki po słupach, przy czym nienumerowano dołków posłupowych towarzyszących większym obiektom. Dwie jamy pochodzą z późnych faz wczesnego średniowiecza, jedną zaliczono do grupy tarnobrzeskiej (tabl. III, 1) a ściślej do jej III fazy⁷. Pozostałe obiekty należą do kultury przeworskiej. Wśród nich na uwagę zasługują obiekty nr 5, 17, 19 wyróżniające się wielkością i pełniące prawdopodobnie funkcje mieszkalne. Obiekt 5/92 (ryc. 3, 4, A) wystąpił na głębokości 40 cm od powierzchni. Posiadał kształt prostokąta o wymiarach 400 x 220 cm, w którym wystąpiło 6 symetrycznie rozłożonych dołków po słupach, czytelných w części spągowej. Jednolite brunatne wypełnisko o miąższości około 30 cm zawierało nóż żelazny (tabl. III, 7), liczne fragmenty ceramiki (tabl. III, 2—6), polepy oraz węgielki drzewne.

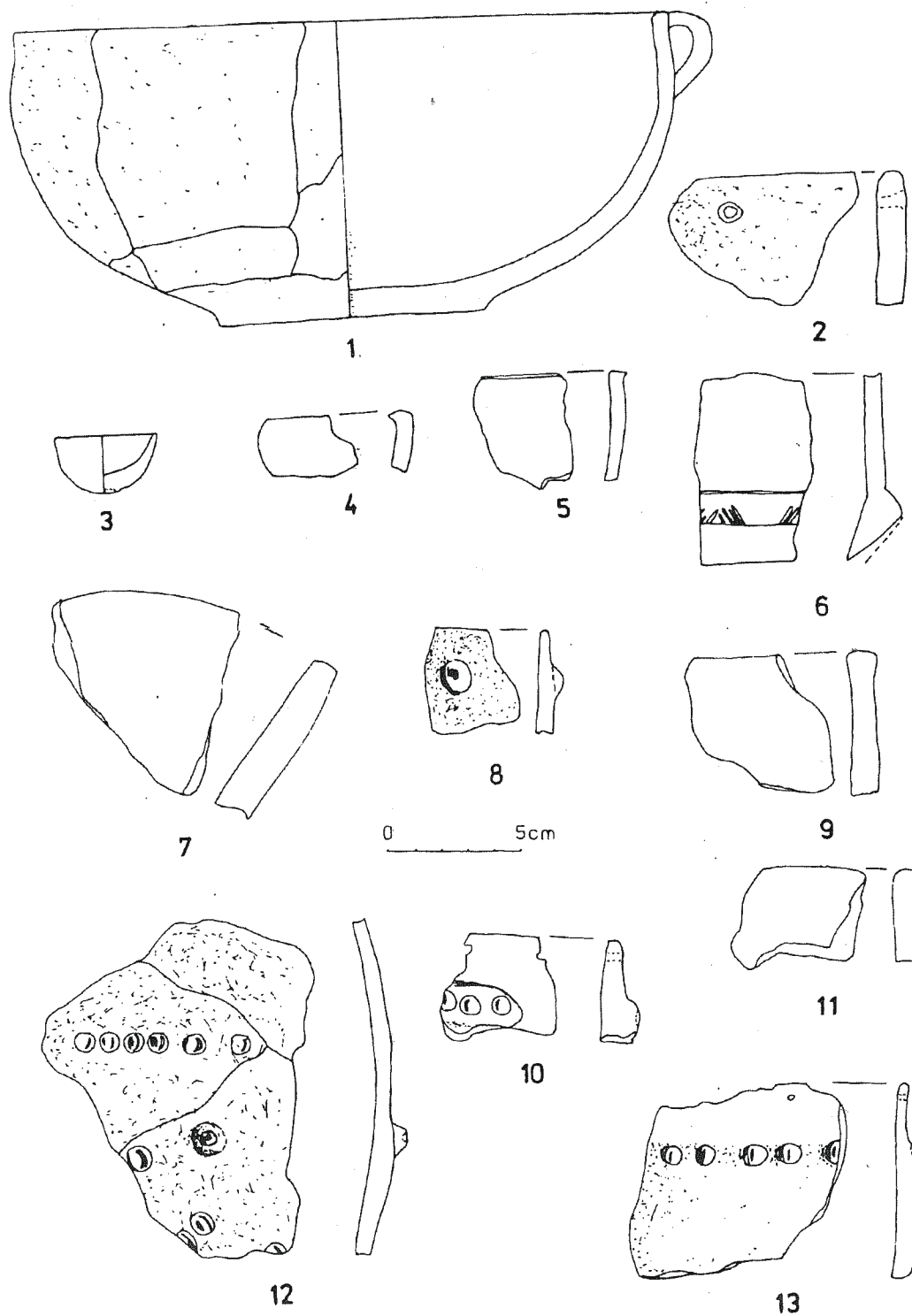
Obiekt 17/92 (ryc. 3, 4, B) wystąpił na głębokości 45 cm, był częściowo zniszczony przez wkop pod dren melioracyjny. Posiadał kształt zbliżony do kwadratu o wymiarach 450 x 420 cm, w którym stwierdzono 4 symetrycznie umieszczone dołki posłupowe czytelné w części spągowej obiektu. W jednolitym ciemno-brunatnym wypełnisku o miąższości dochodzącej do 40 cm wystąpiły liczne fragmenty ceramiki (tabl. IV, 1, 2, 4, 5, 7—11), dwa przęśliki

Tabl. I. Borowa woj. Rzeszów, stan. 12. Wybór zabytków, wykop III, 1, 2, 4, 5, 9, 11—13 — warstwa kulturowa, 8 — obiekt 1, wykop, I, 3, 6, 14, 15 — warstwa orna

Taf. I. Borowa, Wojewodschaft Rzeszów, Fundstelle 12. Fundauswahl, Ausgrabung III, 1, 2, 4, 5, 9, 11—13 — Kulturschicht, 8 — Objekt 1, Ausgrabung I, 3, 6, 14, 15 — Ackerschicht

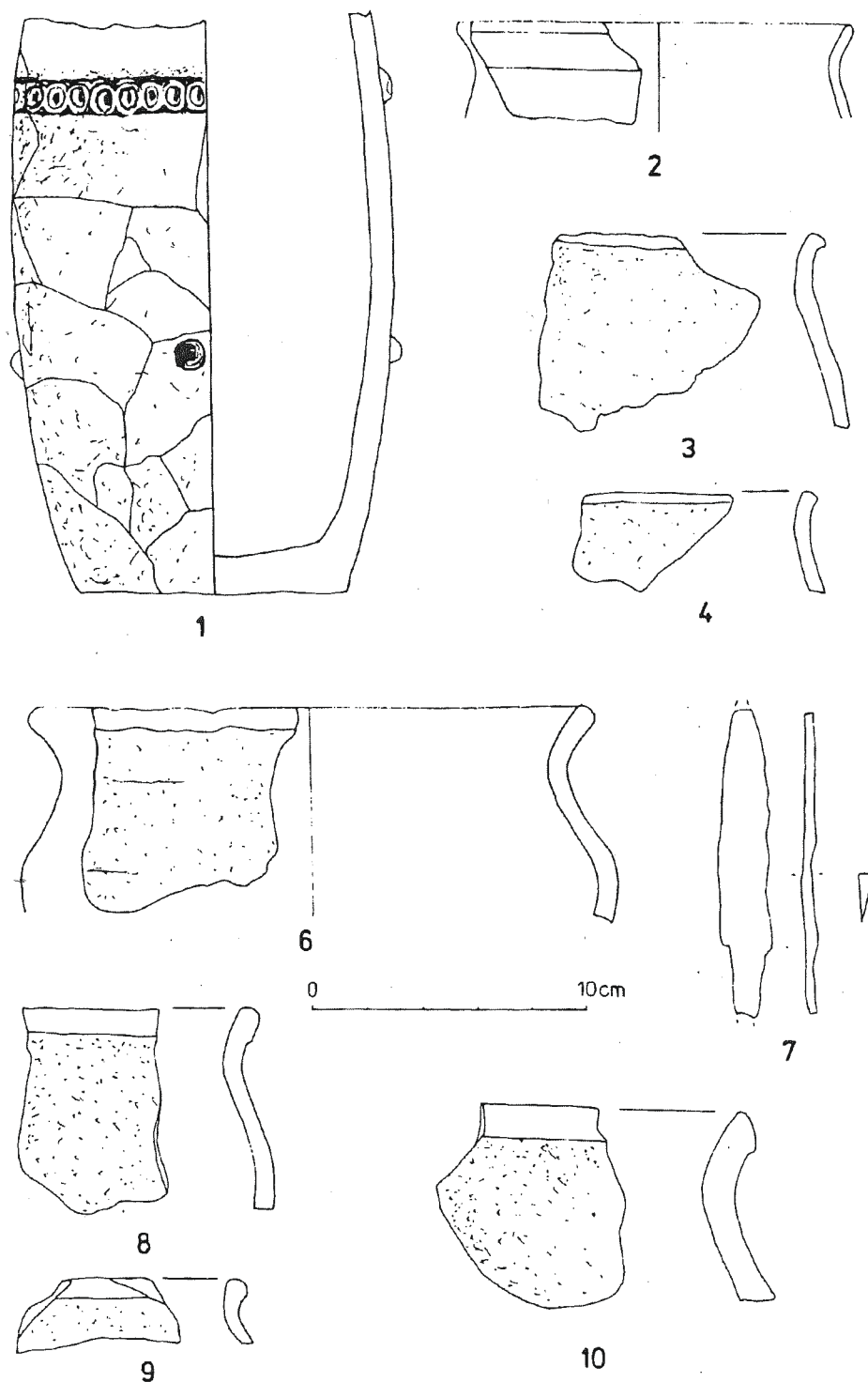
Табл. I. с. Борова, Жешувского воеводства, стоянка № 12. Избранные памятники, раскоп III, 1, 2, 4, 5, 9, 11—13 — культурный слой, 8 — объект 1, раскоп 1, 3, 6, 14, 15 — Пахотный слой

Tabl. II. Borowa woj. Rzeszów, stan. 19. Wybór zabytków, 1 — obiekt 2/92, 6 — obiekt 1/92, 2—5, 8 — obiekt 3/92, 7 — obiekt 4/92, 9—13 — obiekt 7/92

Taf. II. Borowa, Województwo Rzeszów, Fundstelle 19. Fundauswahl, 1 — Objekt 2/92, 6 — Objekt 1/92, 2—5, 8 — Objekt 3/92, 7 — Objekt 4/92, 9—13 — Objekt 7/92

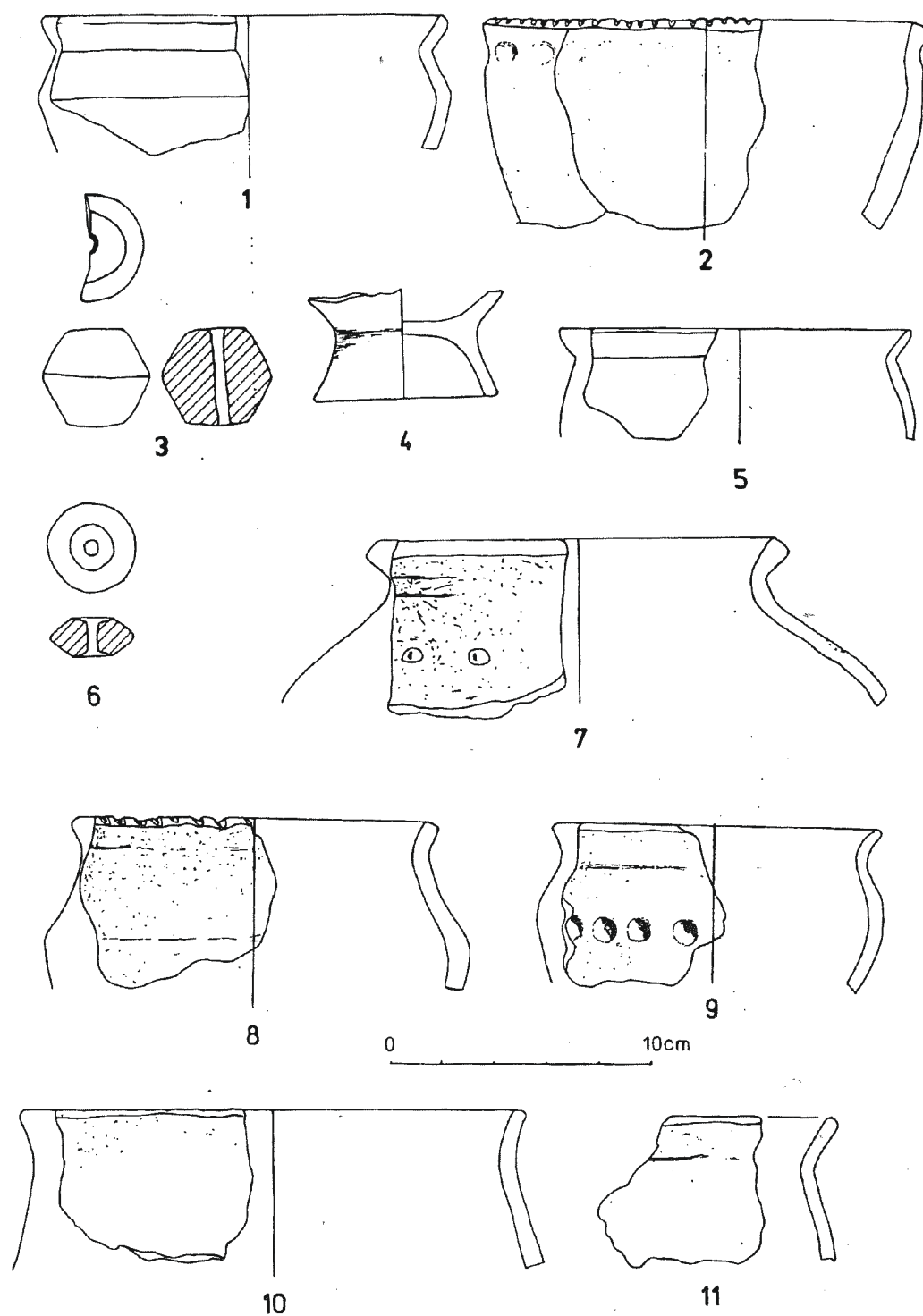
Табл. II. с. Борова Жешувского воеводства, стоянка № 19. Избранные памятники, 1 — объект 2/92, 6 — объект 1/92, 2—5, 8 — объект 3/92, 7 — объект 4/92, 9—13 — объект 7/92

Tabl. III. Mielec woj. Rzeszów, stan. 16. Wybór zabytków: 1 — obiekt 4, 2—7 — obiekt 5, 8—10 — obiekt 19

Taf. III. Mielec, Wojewodschaft Rzeszów, Fundstelle 16. Fundauswahl: 1 — Objekt 4, 2—7 — Objekt 5, 8—10 — Objekt 19.

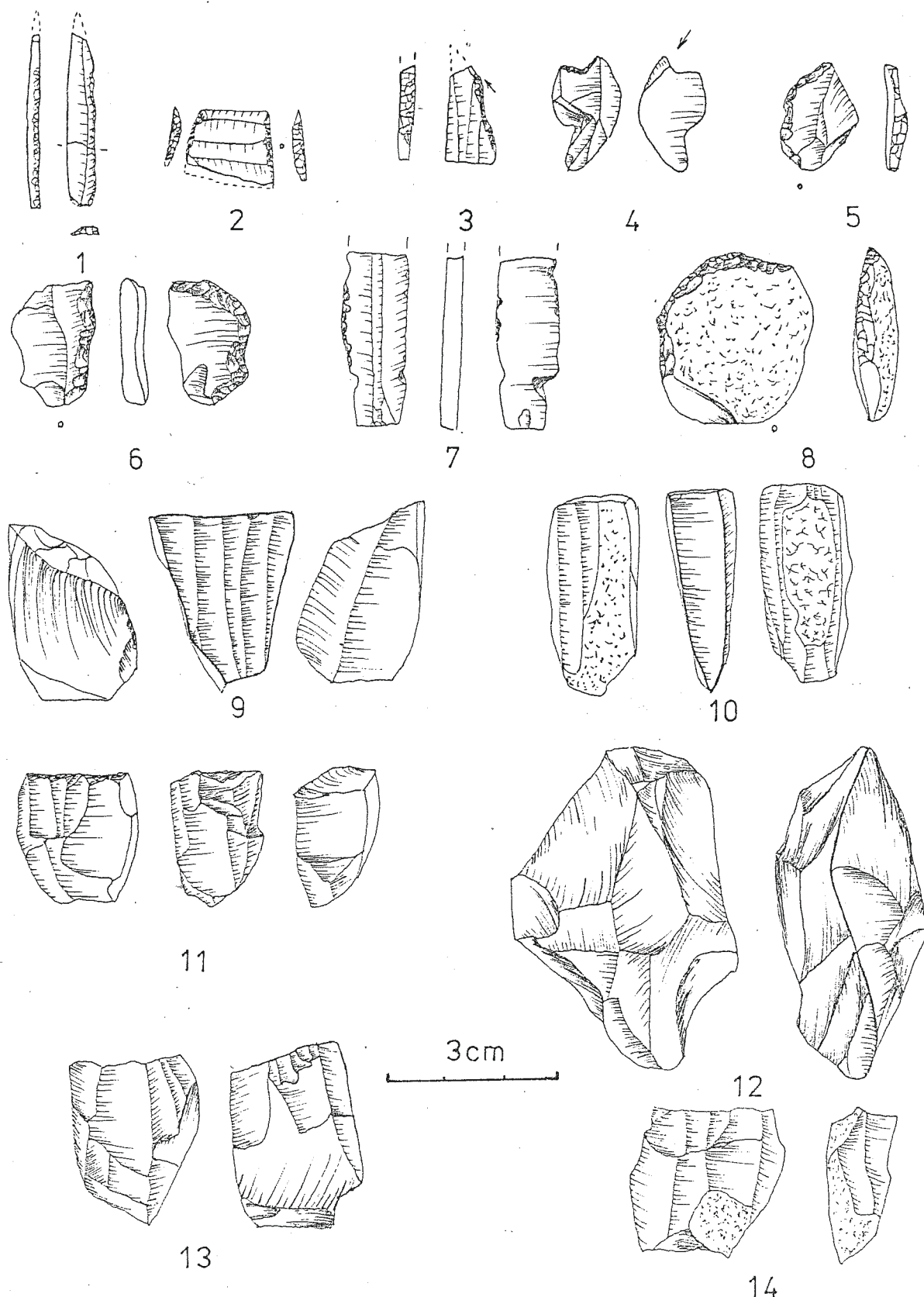
Табл. III. г. Мелец, Жешувского воеводства, тер. 16. Избранные памятники: 1 — объект 4, 2—7 — объект 5, 8—10 — объект 19

Tabl. IV. Mielec woj. Rzeszów, stan. 16. Wybór zabytków: 1—11 — obiekt 17

Taf. IV. Mielec, Wojewodschaft Rzeszów, Fundstelle 16. Fundauswahl: 1—11 — Objekt 17

Табл. IV. г. Мелец, Жешувского воеводства, стоянка 16. Избранные памятники: 1—11 — объект 17

Tabl. V. Mielec woj. Rzeszów, stan. 16. Wybór zabytków krzemiennych: 1—4, 6—13 — wykop X, 5, 14 — wykop III, 1, 7, 9 — k. świeciechowski, 2 — k. czekoladowy, pozostałe k. narzutowy

Taf. V. Mielec, Wojewodschaft Rzeszów, Fundstelle 16. Auswahl an Feuersteinfinden: 1—4, 6—13 — Ausgrabung III, 1, 7, 9 — Swieciechow-Feuerstein, 2 — Schokoladenfeuerstein, die übrigen erratische Feuersteine

Табл. V. г. Мелец, Жешувского воеводства, стоянка № 16. Избранные кремнёвые памятники: 1—4, 6—13 раскоп X, 5, 14 — раскоп III, 1, 7, 9 — свецеховский кремнь, 2 — шоколадный кремнь, остальные — изделия из эрратического кремня

(tabl. IV, 3, 6), srebrny denar z okresu republiki, oraz dwa nieokreślone (mocno skorodowane) przedmioty żelazne. Obiekt 19/92 (ryc. 3, 4, C) odkryty został na głębokości 40 cm, był częściowo zniszczony przez dwa niewielkie wkopy. Miał kształt prostokąta o wymiarach 430 x 280 cm. Wystąpiły w nim 4 dołki posłupowe czytelne w części spagowej. Wypełnisko tworzył brunatny piasek o miąższości dochodzącej do 40 cm, w którym wystąpiły fragmenty ceramiki (tabl. III, 8—10), polepy oraz mocno okopcone, spękane termiczne kamienie nietworzące wyraźnego skupiska, które można by było interpretować jako pozostałość po palenisku.

Materiał ceramiczny kultury przeworskiej nawiązuje do zabytków typowych dla wczesnych faz okresu wpływów rzymskich i posiada najbliższe analogie w zespołach z osad w Otałęży stan 1⁸, Tarnobrzegu-Zakrzowie stan. 1⁹ i Woli Raniżowskiej — Stecach stan. 17¹⁰.

Tabela 1. Mielec stan. 16, woj. Rzeszów. Wykop III i X. Struktura mezolitycznego inwentarza krzemieniego

	rdzenie	narzędzia i zbrojniki	odłupki, okruchy, łuski	wióry	rylcowce	Razem
krzemień narzutowy	4	7	27	1	1	34
krzemień świeciechowski	1	2	11	6	-	20
krzemień czekoladowy	1	1	2	1	-	5
krzemień przepalony	-	-	11	2	-	13
Razem	6	10	45	10	1	72

Na stanowisku oprócz wyżej wymienionych wystąpiły materiały innych kultur. Nieliczne zabytki — fragmenty ceramiki, wyroby krzemienne: rdzeń, sierpak, fragment siekierki czworosiennej — należy wiązać z kulturą pucharów lejkowatych. Poza tym w wykopie III i X (ryc. 3) wystąpiły mezolityczne zabytki krzemienne. Materiał ten w większości wystąpił na złożu wtórnym tj. w warstwie współczesnego humusu oraz w wypełniskach obiektów.

Ponieważ z wykopów tych pochodzi tylko jeden zabytek (wyżej wymieniony fragment siekierki) kultury pucharów lejkowatych, można je potraktować jako jeden jednorodny chronologicznie zespół.

Znaleziono 72 zabytki krzemienne. Najliczniej reprezentowany jest surowiec narzutowy i świeciechowski. W znacznie mniejszej ilości występuje krzemień czekoladowy i przepalony (tabela 1).

Liczną grupę w tym zbiorze tworzą rdzenie — 6 egzemplarzy, wśród których stwierdzono 5 wiórowych oraz 1 odłupkowy. Rdzenie wiórowe są znacznie wyeksploatowane (tabl. V, 9, 10, 13, 14), o piętach uformowanych pojedynczymi lub wieloseryjnymi odbiciami, czasem

wtórnie zaprawianymi (tabl. V, 11). Rdzeń odłupkowy (tabl. V, 12) posiada pięty krawędziowe, a jego amorficzność wynika prawdopodobnie ze szczątkowego stanu zachowania.

Z inwentarza wydzielono 45 okazów o charakterze odłupkowym, na który składa się: odłupki, łuski oraz okruchy negatywowe — pochodzące z różnych faz obróbki form rdzeni. Ich największe wymiary wahają się w granicach 0,5—3,5 cm, a grubość nie przekracza 0,4 cm. Dominują egzemplarze z negatywami odbić jednokierunkowych.

Półsurowiec wiórowy liczy 10 egzemplarzy, w tym 6 całych. Ich długość waha się w granicach 1,8—4,4 cm, szerokość wynosi 0,4—1,2 cm. Grubość zawarta jest między 0,1—0,3 cm.

Spośród narzędzi najliczniej reprezentowane są skrobacze — 6 egzemplarzy zróżnicowanych pod względem morfologicznym i metrycznym (tabl. V, 5, 6, 8). Zestaw narzędzi uzupełniają: wiór częściowo retuszowany (tabl. V, 7), trójkąt prostokątny (tabl. V, 1), trapez (tabl. V, 2), fragment półtylczaka pieńkowskiego (tabl. V, 3).

Odpadki powstałe w trakcie formowania narzędzi reprezentuje ryłcowiec odbity (tabl. V, 4), pochodzący z części przysączkowej wióra.

Prezentowany zespół na podstawie występowania charakterystycznych rdzeni, oraz obecności półtylczaka pieńkowskiego można zaliczyć do grupy pieńkowskiej kultury chojnicko-pieńkowskiej¹¹. Jego chronologię można określić na podstawie obecności trapezu na okres atlantycki¹².

Przeprowadzone badania w 1992 roku dostarczyły interesujących źródeł wzbogacających problematykę badań na osadnictwie pradziejowym tego terenu¹³. Z uwagi na niedostateczne rozpoznanie kierunku badań powinien być utrzymany ze szczególnym nasileniem na poznanie osadnictwa z epoki kamienia i wczesnej epoki brązu.

Przypisy

¹ Wszystkie badane stanowiska w Borowej znajdują się na terenie nadzalewowej Wisłoki.

² K. Moskwa, *Kultura łużycka w południowo-wschodniej Polsce*, Rzeszów 1976, s. 56 i n., M. Gedl, *Problemy grupy tarnobrzezkiej* (w:) Grupa tarnobrzezka kultury łużyckiej, Materiały z konferencji 12—14 listopada 1986 w Rzeszowie, Rzeszów 1989, s. 34.

³ Badania na tym stanowisku pod kierunkiem autora prowadziły studentki archeologii UMCS w Lublinie — Marta Stasiak i Małgorzata Zimnowodzka.

⁴ T. Liana, *Chronologia względna kultury przeworskiej we wczesnym okresie rzymskim*, WA t. 25, 1970, s. 440.

⁵ K. Moskwa, op. cit., M. Gedl, op. cit.

⁶ Najbliższe tego typu egzemplarze znane są z cmentarzyska w Krzemienicy, E. Szarek-Waszkowska, *Cmentarzysko kultury łużyckiej w Krzemienicy pow. Mielec*, MSROA za lata 1970—72, Rzeszów 1975, s. 40, tabl. XXIII, 4, s. 41, tabl. XXIV, 8.

⁷ K. Moskwa, op. cit., M. Gedl, op. cit.

⁸ A. Szałapata, *Osada z okresu wpływów rzymskich w Otałęży pow. Mielec*, „MSROA za rok 1966”, s. 128, ryc. 2, a, b, s. 129, ryc. 4, d, s. 130, ryc. 5, a-e.

⁹ J. Podgórska-Czopek, *Materiały z osad kultury łużyckiej (grupy tarnobrzeskiej) i kultury przeworskiej ze stanowiska 1 w Tarnobrzegu-Zakrzowie*, „MSROA za lata 1980–84”, Rzeszów 1991, s. 77, tabl. IV, 1, 4, 7, 12, 16, s. 78, tabl. V, 1–3, 8, 10, 17, s. 79, tabl. VI, 1, 2, 7, 13, s. 90, tabl. XIII, 7, 12, 17, s. 91, tabl. XIV, 1, 2, 6–8, 10, 15.

¹⁰ J. Podgórska-Czopek, *Materiały do poznania kultury przeworskiej z terenu Polski południowo-wschodniej*, „Spr. Arch.” t. XLIII, 1991, s. 260, ryc. 18, b, g, s. 262, ryc. 19, d-f.

¹¹ S. K. Kozłowski, *Pradzieje ziem polskich od IX do V tysiąclecia p.n.e.*, Warszawa 1972, s. 176, 182, J. K.

Kozłowski, S.K. Kozłowski, *Epoka kamienia na ziemiach polskich*, Warszawa 1977, s. 227.

¹² S. K. Kozłowski, op. cit., s. 201, J.K. Kozłowski, S. K. Kozłowski, op. cit. s. 231.

¹³ Por. dotychczasowy stan badań — „Aktualnie w okolicach Mielca wskazać można 54 punkty lub ślady osadnictwa prahistorycznego lub wczesnośredniowiecznego, występującego na 45 stanowiskach w 27 miejscowościach” — K. Moskwa, *Pradzieje i wczesne średniowiecze*, (w:) Mielec. Dzieje miast i regionu, Mielec 1984 t. 1, s. 41.

Piotr Mitura

Bericht von den 1992 in der Gegend von Borowa und Mielec, Wojewodschaft Rzeszów, durchgeführten Ausgrabungsarbeiten

Zusammenfassung

1992 wurden die Ausgrabungsarbeiten auf den im Tal von der unteren Wisłoka gelegenen Fundstellen durchgeführt. Die meisten davon hatten einen Rettungscharakter.

Die Untersuchungen wurden auf einer Trichterbechersiedlung, Borowa, Wojewodschaft Rzeszów, Fundstelle 11; auf dem Gräberfeld der Tarnobrzeg-Gruppe, Borowa, Fundstelle 5, wo 2 zerstörte Urnengräber? exploriert, sowie auf einer Siedlung dieser Gruppe, Borowa, Fundstelle 19, durchgeführt, wo 7 zerstörte Objekte freigelegt wurden. Das dortige bewegliche Material ist für die III. Phase typisch.

Kleine Rettungs- und Sondierungsarbeiten wurden ebenso auf einer Fundstelle der Przeworsk-Kultur, Boro-

wa, Fundstelle 12, aus der frühen Zeit der römischen Kaiserzeit unternommen.

Größere Rettungsarbeiten wurden auf der Fundstelle 16 in Mielec, Wojewodschaft Rzeszów, durchgeführt. Diese Arbeiten standen im Zusammenhang mit dem Bau einer Wohnsiedlung. Dadurch wurden 19 Objekte freigelegt, darunter 2 aus späten Phasen des frühen Mittelalters, 1 wurde der Tarnobrzeg-Gruppe zugeordnet. Die übrigen stammen aus der Przeworsk-Kultur. Außerdem traten auf der Fundstelle Materialien der Trichterbecherkultur, sowie mesolithische Feuersteinerzeugnisse, die mit der Pieńki-Gruppe der Chojnice-Pieńki-Kultur zu verbinden sind.

Пётр Митюра

Отчет о раскопках исследований, проведенных в районах д. Боровой и г. Мелец в Жешувском воеводстве в 1992 г.

Резюме

В 1992 г. были проведены раскопки на стоянках расположенных в Долине Нижней Вислоки. Работы преимущественно консервационный.

Исследования проводились в посёлке культуры воронковидных сосудов, с. Борова, жеш. воеводства, ст. 11; на погребениях тарнобжегской группы, ст. 5, где были обнаружены 2 уничтоженные урновые, захоронения, а также на тер. 11 этой группы — с. Борова, ст. 19, обнаруживая 7 уничтоженных объектов. Выступающий в них непостоянный материал является типичным для III фазы.

Мелкие работы консервационно-изыскательского характера были проведены также стоянке пшеворской

культуры, с. Борова, тер. 12, восходящей к раннему периоду римских влияний.

В более широких масштабах консервационные работы проводились в г. Мелец, Жешувского воеводства, ст. 16. Работы были связаны с постройкой жилого района. В их результате было обнаружено 19 объектов, 2 из которых восходят к более поздним фазам средневековья. И был причислен к тарнобжегской группе. Остальные принадлежат к пшеворской культуре. Кроме того на территории выступили материалы культуры воронковидных сосудов, а также мезолитические кремневые изделия, которые можно сочетать с пеньковской группой хойницко-пеньковской культуры.